

ئىسمى ويژدان و عدالەت بى موسىممايه و درؤ هەر قسەى رووتە قسەش ناچىتە گىرفانەوہ

نورى بېخالى

بابەتتىكى (ئىسماعىل ھاۋلاتى) ى ھاۋكارم لە دوا ژمارەى كۆۋاردا زۆر سەرنجى راکىشام، ئەگەرچى دەزانم كە ئەو تەنھا حالەتى كەسىك نىيە لەم ۋلاتە، كە بە مەمرە و مەژى شەو دەكاتەوہ روژ و بە پىچەوانەشەوہ، بەلكو بە دەيان و سەدان و رەنگە بە ھەزاران خىزانى تىرىش ھەبن، بەم مەينەتى نەبوونى و نەدارى و ھەژارىيەوہ بنالینن، چونكە لە مەملەكەتتىكدا كە تەنھا دەستەبژىرىكى زۆر زۆر كەم، كە بە پەنجەى دەست دەژمىردىن لەسەر حىسابى من و تو و ئەم و ئەو و بەبى رشتنى دلۆپىك عەرەق ژيانيان لەوپەرى خوشىدا بى و ۋلات ھەروا پىر بىت لە بىدادى و نايەكسانى، كىرقى ھەژارى و گەندەلى و پەتاي كۆمەلايەتى ھەر بەرەو سەر ھەلدەكشى.

لە پىياسەيەكمدا بە نىو بازار و بەدەم بىرکردنەوہ لە ھەناسەى ساردى ئەو خىزانە، لە پىرىكدا پىرە پىاۋىكى بەسالچۈۋى خىزاندار كە چاۋى فرمىسكى تىزابوو، ھاتە پىشم و گوتى مامۇستا دەبنووسە، من موچەم (130000) ھەزار دىنارە و (75000) ھەزارى دەدەمە كرى و ئەم مانگەش خاۋەن خانوو پىي گوتووم ئەگەر دەيكەيتە (100000) ھەزار ئەگىنا چۆلى بکە و ئىستاش سەرەتاي مانگە و خىزانەكەم نەخوشە و پىۋىستى بە پىزىشكە و پارەى عىادەم نىيە و لە موچەكەم پەنجا و پىنج ھەزارم ماوہ، نازانم بەشى چى دەكات، زۆرى نەبرد لەۋلاتر و لە بن گۆيسۋانەيەكدا پىرەمىردىكى تر گوتى توخوا بو باسى ۋەزەى ئىمە ناكەن، چىيە ناۋىرن يان دەمتان چەور كراوہ؟ ئەوہتا كۆرەكەم خاۋەن كۆشى سەر خىزانە و موچەكەى (330000) ھەزار دىنارە و (100) دۆلار دەداتە كرى و ناچار كراوہ ئەم مانگە بۆى بكاتە (150) دۆلار ئەگەرنا دەبى خىمەيەك لەو شارە ھەلبدا، كە چەند روژىك پىش ئىستا خەلكى موستەفید و سەلت و خزمى مەسول سەر و پارچە زەۋيان ۋەرگرت، رەنگە تىيدا بىت دووہم جارىيەتى ۋاى لە سىيەم، ھەشيانە نىۋەى زەۋيەكانى سۆرانى فرۆشت و گەرەككىيان بو خۇيان دروستكرد و لىرەش ديسان زەۋيان ۋەرگرت، يان لە گەللە و باپشتيان ھاتن لىرە

كونيەيان بۇ دەرھيئىرا، ھەر سى تا چوار ھەنگاۋ دوركەوتبوومەۋە كە قەسابەكانى ناۋ
 بازار گلەييان لىكردم كە بەس باسى سەرىپچى ئەوانم كردوۋە و نەموپراۋە گلەيى
 ئەوانىش بدركىنم و گوتيان ئەگەر راست دەكەيت و ناترسىت بە حكومت بلى با
 قەسابخانەيەكمان بۇ دروست بكات، بە جەنابى دكتورىش بلى بەيانىيەكەي خەۋ لە
 خۆى بزپىنى و ھەلسى ئاژەلە سەربراۋەكان بپشكنى و مۆرىك بنى پيئانەۋە، نەك تا
 كاتزمىر نۆى بەيانى لەبەر دەرگای بەرپىزان ببىنە پاسەوان، چىيە جەنابى خەۋتوۋە..
 ھاوشارىنۆ من و ھەموو خەلك ئەو شتانه باش دەزانين، زۆرىشمان گوت و باسمان كرد
 دادى نەبوو، بۆيە بەو خەلك و ھاوشارىيانەي خۆم دەلیم نە ترساوين و نە دەترسىين و
 نە پياۋى دەم چەوركردنىشين، ئەگەر وابوۋايە ئىستا ۋەزە شتىكى تر بوو، بپروا بكەن
 ئيمە زۆر لەۋەش زياتر دەزانين، دەزانين بەرپىسى سەربازى ھەيە ۋەك ئەۋەي مىراتگىرى
 باپىرانى ئەو شارە بىت نيوەي زەۋيەكانى شارى بۇ خۆى داپرين، ھەشيانە لە يەك كاتدا
 موۋچەي سەربازى و مامۇستايەتى ۋەردەگرى، ئاگادارى ئەۋەشين چەند ژنى بەرپوۋەبەر
 و بەرپىسى حكومى و حزبى فەرمانبەرى بن ديوارن و دەوام ناكەن، دەزانين بەرپىسى
 فەرمانگە ھەيە ژن و بووك و كچى خۆى لاي خۆى يان لاي ھاۋپۇستىكى فەرمانبەرن و
 بە فول موۋچە دەوام دەكەن و ھەر لە موۋچەي (130000) بگرە تا دەگاتە (220000 و
 420000 و...)، بەلام چى دەلئيت كە روژ تا ئىۋارە باس لە گەندەلى و بىدادى و
 نايەكسانى بكەيت و كەس گويت بۇ نەگرى؟ چى دەكەيت كە كەس نەبىت ياساى كرى
 بەسەر خاۋەن خانوو بسەپىنى و كوئتپۆلى ئەو بەرەلآييەي نرخەكانى بازار بكات؟ چى
 دەكەي كە ئىۋەش زۆر بەتان تەنھا پياۋى تارىكى و قسەكەرى بن ديوارانن و زاتى ئەۋە
 ناكەن بە ئاشكرايى و راشكاۋى بەرگرى لە مافەكانتان بكەن؟ لەبەردەمتان و لە
 بەنزىنخانەكان بەرپىسان بەگ دادەنن مەقتان لىۋە نايەت.. بە تەنىشتتەنەۋە
 خزمەتگوزارى بە تەجاۋز بۇ كەسىك دەچىت جورئەتى قسە و سكالآكردن ناكەن.. ۋەك
 سەرانە ھەندى كارمەندى ھەندى دەزگا لەبەرامبەر كارىك كە ئەركى خۇيانە پارەتان
 لىۋەر دەگرن، كەچى قروقەپى لىدەكەن و بە مەمنونى پارەي دەدەنى.. لەگەل ئىۋە و لە
 فەرمانگەكانتان خەلك ھەيە دەوام ناكات و موۋچەش ۋەردەگرى و بى دەنگن و تەنھا لە
 پەنا و پەسىۋان بۆلە بۆل دەكەن..